

Kupres, Livno, Tomislavgrad, 28.7.2026. godine

DOSTA JE! NE - STIHIJSKOJ RASPRODAJI, DA – ODGOVORNOM UPRAVLJANJU NAŠOM ZEMLJOM!

Poštovani Duvnjaci, Livnjaci, Kuprešaci,

Svi smo svjedoci masovne devastacije i grubih nasrtaja na naš životni prostor koji se događaju zadnjih nekoliko godina. Uz rijetke iznimke, većina nas smo kasno shvatili da nas ova „zelena energija“ ne vodi razvoju. Tušnica, Jelovača i Ivovik su nepovratno uništeni, ljepota Šujičkog krajolika trajno je unakažena. Naš životni prostor rasprodan je za mireznu nakandu od dva posto, a mi svakodnevno svojim žiocima i strpljenjem čekajući u kolonama plaćamo nečiji ekstra profit. U Tomislavgradu je predviđeno još 13 vjetroparkova i 12 solarnih elektrana. U Livnu su vjetroparkovi predviđeni na najosjetljivijim i najgorim mogućim lokacijama. U Kupresu se pokušava uništiti turizam kroz projekt koji bi Kupres pretvorio u Vareš.

Ovo nisu razvojni projekti, ovo je pranje viška novaca. Da bi neki projekt zadovoljio kriterije da se zove razvojni on mora ispunjavati sljedeća tri uvjeta: **1) društveno odgovoran, 2) finansijski isplativ i 3) ekološki prihvatljiv.**

Je li društveno odgovorno postaviti više od 300 vjetroturbinu u 18 vjetroparkova samo na Duvanjskom polju i tako trajno promijeniti mikroklimu prostora s posljedicama čije kumulativne utjecaje nitko nije izračunao niti ima kapaciteta izračunati? Je li društveno odgovorno postavljati turbine na 500 metara od obiteljskih kuća i škola? Je li društveno odgovorno trajno promijeniti izgled krajolika pretvarajući Duvanjsko i Livanjsko polje u energetske rudnike koji krše svaku logiku prostornog planiranja. Je li društveno odgovorno pretvoriti Kuprešku visoravan u Vareš?

Je li finansijski isplativo prodavati zemlju za 2% naknade? Je li finansijski isplativo za 10 ili 20 godina koliko su stare pojedine koncesije ne naplatiti ni jednu marku. Naša županija već sada ima više vjetrenjača nego čitava Švicarska a nema novaca platiti svoje liječnike i osigurati obiteljima pristojan dječji doplat.

Je li ekološki prihvatljivo pretvoriti stotine kilometara četvornih zelene površine u šljunčani tampon, bez ikakvih kompenzacijskih mjera koje bi nadoknadile te zelene površine koje proizvode kisik, hrane pčele, stoku, divljač i ostala Božja stvorenja. Sve vas koji još imate ikakve dvojbe oko toga što nam se događa molimo da odete na Tušnicu vidjeti razmjere devastacije.

Vjerovali smo ljudima koji nas vode i nismo ništa pitali. Tek kad smo se suočili s dobro organiziranim skrivanjem dokumentacije i pažljivo vođenom urotom protiv naroda kako se ne bi saznalo što, koliko, za koju cijenu i pod kojim uvjetima je rasprodano, postalo je jasno da ovdje razvoj nikad nije bio cilj, nego tek sredstvo obmane.

I nakon svih rasprava s našim vlastima, oni ne odustaju od daljnje devastacije i rasprodaje u bescijenje. Nova uredba o naknadama ne donosi nikakvo poboljšanje već samo otvara dodatni prostor za korupciju. Prema novoj uredbi definirano je da će naknade iznositi od 2 do 10 posto. Mi smo tražili da za obnovljive izvore energije, koji generiraju zanemarivo mali broj stalnih radnih mjesta, minimalna naknada bude 15 posto, a da se konačan postotak utvrđuje međusobnim nadmetanjem koncesionara.

Vlada se ponovno vratila na 2%. Nema jasno postavljenih kriterija kome se može naplatiti 2% a kome 10%. Zašto bi u istom košu bila koncesija na skijalište koje je veliki ekonomski multiplikator i koncesija za vjetropark koja nema nikakav razvojni potencijal. Znači, vlast je sebi dala ogroman prostor da se pogađa s koncesionarima ispod stola. Unatoč preporukama Agencije za prevenciju korupcije, imenovano je novo povjerenstvo za koncesije bez javnog natječaja i bez ikavog sudjelovanja javnosti.

Mi smo prije mjesec dana Vladi HBŽ uputili zahtjev da nam odgovore koliko je koncesionara apliciralo za legalizaciju ništavih koncesija. Ponovno nismo dobili nikakav odgovor. Nema nikakvih naznaka da će se išta raditi transparentnije i da će se išta raditi u dogovoru sa stanovništvom. Naprotiv, jedino što je vidljivo je velika žurba da se pravno upitne koncesije legaliziraju.

Zbog svega navedenog pozivamo sve žitelje Hercegbosanske županije da jasno kažu – **DOSTA JE!**

Šteta koja je do sada počinjena je nepopravljiva, ali svi zajedno možemo spriječiti daljnju devastaciju našega kraja. Potpisivanje peticije biti će organizirano u Livnu i Tomislavgradu u periodu od 4. do 31. kolovoza ove godine. O točnoj lokaciji potpisivanja peticije u Livnu i Tomislavgradu obavijestit ćemo vas sutra nakon što Ministarstvu unutarnjih poslova prijavimo peticiju.

Ovom peticijom tražimo:

1) PETOGODIŠNJI MORATORIJ - na sve aktivnosti povezane s izdavanjem dozvola na općinskoj i županijskoj razini i pripremnim radnjama za gradnju novih energetske

postrojenja, dok se ne okončaju sudski sporovi, definiraju vrijedna područja i pokrene proces zaštite, i dok se ne urade elaborati za zaštitu izvorišta i vodocrpilišta.

2) IZRADU STRATEGIJE DODJELE KONCESIJA – s jasno utvrđenim kapacitetima, te stvarnim ekološkim i prostornim kriterijima.

3) IZMJENE PROSTORNIH PLANOVA – uklanjanjem svih spornih koncesija predviđenih na osjetljivim lokacijama gdje nanose štetu stanovništvu i za koje ne postoji stvarna suglasnost lokalne zajednice, te da se u prostornim planovima jasno predvidi uspostava zaštićenih područja kao što su izvori pitke vode, zaštićenih krajolika, spomenici kulture i spomenici prirode.

4) USPOSTAVU NEOVISNOG GRAĐANSKOG MONITORINGA – tijekom izgradnje, korištenja postrojenja, kao i obavezne sanacije terena nakon isteka koncesijskog perioda.

5) PONIŠTENJE SLJEDEĆIH KONCESIJA: a) sve koncesije oko kojih se vode sudski postupci zbog uzupracije privatne imovine, b) četiri koncesije za koje već postoje jasno utvrđene nezakonitosti u izvještajima posebnog radnog tijela Vlade HBŽ, c) koncesije čija bi realizacija predstavljala objektivnu smetnju razvoju turizma, d) koncesije čija bi realizacija predstavljala objektivnu smetnju razvoju poljoprivrednih obiteljskih gospodarstva.

ENERGETSKA KOLONIZACIJA ZA 2%, BEZ IKAKVIH PROSTORNIH I OKOLIŠNIH KRITERIJA I MEHANIZAMA DA SE ZAŠTITI KVALITETA ŽIVOTA LJUDI, NIJE PUT KOJIM TREBAMO IĆI!

NGG Zaštitimo izvore Mandeka | NGG Spasimo naš kraj | Udruga „Dinarica“ | Centar za građansku suradnju Livno | Zbor građana mjesnih zajednica Brišnik, Prisoje, Grabovica, Kazaginac, Vinica, Eminovo Selo, Šujica | Mladi Buškog blata, | Zavičajno društvo Zavelim | Lovačka sekcija Prisoje | Planinarsko društvo Prisoje | Udruga "Veliko Vrilo" Mesihovina | KODD - Koalicija za Odgovornu Demokraciju i Dostojanstvo | Udruga Mladi za Kupres | Udruga Attivo